

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tas-6 ta' Mejju, 2008

Citazzjoni Numru. 658/2004

Dragonara Casino Limited (C-23950).

vs

General Workers Union.

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 31 ta' Awissu 2004 a fol. 1 tal-process, u pprezentata quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallel Noel Cuschieri fejn gie premess:-

Illi fl-1 ta' Lulju 2002, l-atturi dahlu fi ftehim mal-Casino Employees' Union, allura rapprezentanti ghall-finijiet ta' negozjar kollettiv tal-haddiema li jahdmu fl-azjenda operata mill-atturi;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-ftehim imsemmi jikkontempla illi fil-kaz ta' dizgwid industrijali l-partijiet ghandhom jirrikorru ghal konciljazzjoni u arbitragg privat sabiex jizblokkaw il-vertenza;

Illi fil-5 ta' Jannar 2004, il-konvenuti kienu accettaw illi jonoraw kull ftehim validu li kienu dahlu ghalih l-union precedentement rikonoxxut;

Illi fi kwalunkwe kaz, kull ftehim ta' natura kollettiva ghandu jigi onorat minn kull union li tikkoncerna ruhha f'xi post tax-xoghol;

Illi l-ftehim imsemmi hawn fuq huwa validu u ghalhekk ghandu jigi onorat mill-konvenuti;

Illi l-konvenuti issa qeghdin jasserixxu illi ma jaqblux ma arbitragg domestiku u ghalhekk qeghdin jindikaw illi ma humiex bi hsiebhom jottemporaw ruhhom ma' l-obbligi assunti minnhom kif hawn fuq deskritt;

Illi ghalhekk l-istess socjeta` attrici talbet lill-Union konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tiddikjara a skans ta' kull ekwivoku illi l-ftehim *de quo* huwa ftehim validu;
2. Tiddikjara illi l-konvenuti huma ghalhekk marbutin b'dan il-ftehim *a tenur* ta' l-obbligi li dahlu ghalihom fil-laqgha tal-5 ta' Jannar 2004; u
3. Tordna lill-konvenuti biex jottemporaw ruhhom mal-ftehim *de quo*.

Bl-imghax u bl-ispejjez kontra l-konvenuti mharrkin minn issa ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-atturi a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista tax-xhieda u dokumenti esebiti a fol. 4 sa 12 tal-process;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smigh minn din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallel Noel Cuschieri ghas-seduta tad-9 ta' Novembru 2004.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-Union konvenuta datata 27 ta' Settembru 2004 a fol. 18 tal-process fejn gie eccepit:-

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez.

Tirriserva l-eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-Union konvenuta a fol. 18 u 19 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallel Noel Cuschieri.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem il-Qorti kif hekk presjeduta fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza in difett ta' ostakolo ghat-30 ta' April 2008 u wara thalliet ghas-sentenza ghas-6 ta' Mejju 2008.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-General Workers Union datata 15 ta' Jannar 2008.

Rat ix-xhieda kollha hemm moghtija.

Rat l-atti kollha pprezentati mill-partijiet u d-digrieti relattivi.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi f'din il-kawza s-socjeta' attrici qed tallega li hija dahlet fi ftehim datat l-1 ta' Lulju 2002 mal-Casino Employees' Union, li dak in-nhar kienet tipprezenta l-haddiema, dwar kif f'kaz ta' dizgwid il-partijiet ghandhom jirrikorru ghal konciljazzjoni u arbitragg privat sabiex jirrisolvu l-vertenzi li jinqalghu bejniethom, u tghid ukoll li l-Union konvenuta fil-5 ta' Jannar 2004 accettat li tonora l-istess ftehim, u fi kwalunkwe kaz kull ftehim ta' natura kollettiva ghandu jigi onorat mill-Union li tikkoncerna ruhha fuq il-post tax-xoghol, u minkejja dan qed jallegaw li huma llum ma jaqblux mal-arbitragg domestiku u ghalhekk li mhux lesti jottemporaw ruhhom mal-istess ftehim u ghalhekk is-socjeta' attrici talbet sabiex tiddikjara li tali ftehim huwa validu; li l-Union konvenuta hija marbuta bl-obbligi li dahhlu ghalihom fil-laqgħa tal-5 ta' Jannar 2004, u biex tordna lil Union konvenuta sabiex tottempora ruhha mal-ftehim *de quo*. Min-naha tagħha l-Union konvenuta qed tghid li hija ma hijiex marbuta bl-istess ftehim datat l-1 ta' Lulju 2002 (Dok. "A") u dan peress li l-istess ftehim qatt ma gie approvat mill-impjegati tal-istess socjeta'.

Illi l-ftehim datat l-1 ta' Lulju 2002 jidher li gie ffirmat mill-kumpanija u l-President u s-Segretarju tal-Casino Employees' Union u jidher li qed jirreferixxi ghal dak li jissegħja bhala "*draft collective agreement*" li kien qed jigi negozjat dak iz-zmien u t-termini tal-ftehim mertu tal-kawza odjerna huma li l-kumpanija kienet ser izzomm l-offerta tagħha ghal zmien hemm indikat fir-rati ta' pagament sakemm l-istess *draft jigi in vigore* jew sal-aħħar ta' Dicembru 2002, "*whichever date is the later*".

Illi l-istess ftehim jipprovdi li:-

"2. The Union undertakes to do its utmost to convince dissenting eligible employees to accept all the revisions it negotiated on their behalf."

"3. The Company and the Union agree that until the said draft agreement comes into force, the provisions of article 4 on page 7 of the said collective agreement, including

Appendix A in its whole entirety, become binding on both parties (Copy of Appendix is attached to this agreement”.

Illi fil-fatt dan l-appendici ntitolat “*Settlement of Disputes*” jipprovdi li f’kaz ta’ differenzi bejniethom dwar kull ksur jew interpretazzjoni ta’ l-istess ftehim jew kull materja oħra li ma hijiex inkluza jew li ma hemmx riferenza għaliha fl-istess ftehim il-partijiet jintrabtu li jidhlu f’diskussjonijiet sabiex jilhqqu ftehim accettabbli għat-tnejn u sakemm ikunu qed jinzammu dawn id-diskussjonijiet il-partijiet ma jistghux jieħdu azzjonijiet direttament jew indirettament li jistghu jwasslu għal waqfin mix-xogħol jew *restrictive practices*. Jekk ma jintlahaqx ftehim u xi parti tindika li għandha ntenzjoni li tiehu azzjoni ndustrijali, tali azzjoni ma tkunx tista’ tittiehed kemm-il darba xi wahda mill-partijiet tirreferi il-kaz għall-*private conciliation* jew *private arbitration*, bil-kondizzjonijiet hemm indikati fl-istess skrittura li tirrendi l-istess konciljazzjoni jew arbitragg privat bħala veljanti bejn il-partijiet (fol. 7 sa fol. 9) tal-process.

Illi fil-fatt jirrizulta li kien sar ftehim datat l-1 ta’ Lulju 2002 fis-sens hawn premiss li kien iffirmit mill-istess president u segretarju tal-Union firmatarja. Is-socjeta’ attrici qed tallega li dan il-ftehim huwa validu għas-segħenti ragunijiet:-

(a) Illi dan il-ftehim ma kienx wiehed kollettiv izda ftehim *ad hoc* biex jirregola r-relazzjonijiet bejn il-partijiet meta tingala’ tilwima u din il-Qorti thoss li n-natura ta’ dan il-ftehim kien wahda biss limitata sabiex il-partijiet firmatarji jintrabtu li sakemm jigi *in vigore* ftehim kollettiv gdid, ftehim li kien qed jigi negozjat dak iz-zmien bejn is-socjeta’ attrici u l-Casino Employees’ Union, il-partijiet kellhom jirrikorru għall-procedura hemm indikata għall-konciljazzjoni u ftehim privat, u allura din il-Qorti thoss li dan kien ftehim li fil-fatt jirregola għal dak il-perjodu u dak il-ghan ir-relazzjoni tal-partijiet firmatarji u thoss li dan kien fil-verita’ ftehim *sui generis* li jorbot il-partijiet firmatarji.

Illi huwa veru li l-artikolu 2 tal-Kap 452 jipprovdi li ftehim kollettiv ifisser “*ftehim magħmul bejn principal, jew*

*organizzazzjoni wahda ta' aktar ta' principali, u organizzazzjoni wahda jew aktar ta' impjegati li ghandu x'jaqsam mal-kondizzjonijiet ta' impjeg skond id-disposizzjoni ta' xi ligi li tkun fis-sehh f'Malta", u "kondizzjonijiet ta' l-impjeg" tfisser fost affarijiet ohra l-metodu ta' kif differenzi li jistghu jinqalghu bejn il-partijiet fil-ftehim jistghu jintemmu", u izda huwa car li l-iskrittura tal-1 ta' Lulju 2002 kienet qed tipprovdi ghal tip ta' soluzzjoni jekk jinqala' disgwid bejn il-partijiet sakemm ftehim kollettiv jigi milhuq u res applikabbli bejn il-partijiet, b'dan ghalhekk li din il-Qorti thoss li l-ftehim mertu tal-kawza odjerna ma kienx ghal kollox ftehim kollettiv proprju kif deskritt mill-ligi u dan ghaliex l-intenzjoni tal-partijiet kienet limitatata sabiex tipprovdi *modus vivendi* biss ghal certu perjodu u cjoe' sakemm il-ftehim kollettiv hemm negozjat kellu jigi *in vigore*, u fejn allura kellha tapplika dik is-sistema hemm indikata ta' konciljazzjoni jew arbitragg privat. Dan ma jfissirx li b'daqshekk l-istess pattijiet ma kienux jorbtu lill-partijiet u dan iktar u iktar meta jirrizulta mid-dikjarazzjoni attrici li hija rregistrat l-istess ftehim bhala tali skond id-disposizzjonijiet tal-**artikolu 5 (2) tal-Kap 452**, u dwar dan ma saret ebda oggezzjoni la mill-Union firmatarja u sussegwentement lanqas mill-Unjon konvenuta.*

(b) Illi l-istess socjeta' attrici tghid li dan il-ftehim huwa veljanti peress li tghid li kull ma kien mehtieg skond l-istatut tal-Casino Employees' Union kien biss li dan jigi ffirmat mill-President u mis-Segretarju tal-Union, u dan peress il-provediment numru VIII 6 (ii) tal-istess statut, (li kien jirrikjedi li ftehim kollettiv kellu jigi approvat b'2/3 mill-membri) gie sostitwiet b'laqgha generali li saret fil-21 ta' Ottubru 2002 bil-provediment numru IX 3 li awtorrizzaw lill-President u lis-Segretarju tal-Union sabiex jiffirmaw kull ftehim tal-istess socjeta, tant li jinghad li *"z-zewg ftehimiet kollettivi li saru wara l-emenda fl-istatut huma ffirmati mill-President u s-Segretarju biss u ma tpoggewx quddiem il-laqgha generali"*.

Illi min-naha l-ohra l-Union konvenuta ssostni li fil-laqgha generali tal-istess Union tal-21 ta' Ottubru 1992 saret emenda fl-artikolu VIII 6 fis-sens li l-paragrafu 6 (ii) ghall-

approvazzjoni ta' ftehim kollettiv gie mnehhi u dan kien allura jfisser li b'effett minn dik id-data, kull ftehim kollettiv bhal kull decizjoni kienet tkun tehtieg *“maggoranza semplici tal-membri prezenti ghall-konferenza jew laqgha (50% + 1)”* sabiex tigi approvata. Dan qed jinghad peress li l-istess Union konvenuta ssostni li skond l-artikolu V 3 (iii) tal-Kostituzzjoni u Regolamenti tal-Casino Employees' Union dik il-Union kellha taghmel laqgha tal-membri *“qabel jigi ffirmat Ftehim Kollettiv gdid biex dan jista' jigi diskuss u approvat”*, u allura la darba hekk inhu l-kaz, sabiex jigi approvat kienet tinhtieg decizjoni tal-maggoranza tal-membri prezenti ghal-laqgha.

Illi din il-Qorti thoss anke jekk wiehed jitkellem fuq ftehim kollettiv mid-disposizzjonijiet tal-istess statut ta' regolamentazzjoni u kostituzzjoni tal-Union firmatarja ma' jirrizultax li tali tip ta' ftehim kellu jigi approvat mill-membri tal-istess Union sabiex ikun veljanti. Dan qed jinghad ghaliex wara li saret l-emenda ghall-artikolu VIII 6 (ii), li permezz taghha tnehhiet in-neccessita' li ftehim kollettiv kellu jigi approvat minn zewg terzi tal-membri prezenti, ma kien hemm ebda stipulazzjoni fl-istess statut li tirrikjedi *ad validitatem* li ftehim kollettiv kellu jigi approvat f'laqgha *ad hoc* mill-maggoranza tal-membri prezenti ta' l-istess unjon, u dan peress li skond l-artikolu V 3 (iii) jinghad biss li *“jistghu jsiru Konferenzi Generali Straordinarjiqabel ma jigi ffirmat Ftehim Kollettiv gdid biex dan ikun jista' jigi diskuss u approvat”*. B'hekk jidher li ma kienx mandatorju ghall-istess Union li tressaq tali ftehim kollettiv ghall-approvazzjoni tal-membri taghha u allura d-dikjarazzjoni ta' Mario D'Agostino datata 24 ta' Novembru 2006 fejn dan sostna li skond l-istatut tal-Union *“ghandha ssir laqgha tal-membri qabel jigi ffirmat Ftehim Kollettiv gdid...”* hija nkoretta ghaliex l-istess Kostituzzjoni tal-Union ma tipprovdix dan.

Illi mix-xhieda tal-membri tal-Union (Dok. “MD'G 2 sa Dok. “MD'G 33”) jinghad li huma ma approvawx l-istess ftehim u qatt ma nghatatilhom kopja ta' l-istess ftehim, pero' din ovvjament kienet responsabbilta' ta' min kien qed jipprezenta l-istess Union li jekk ihoss il-bzonn isejjah laqgha kif hemm kontemplat fl-istess statut. Fir-rigward

tax-xhieda tas-segretarju Joseph Camilleri (Dok. MD'G 34) jirrizulta li dan jghid li l-ftehim kollettiv qatt ma gie approvat mil-laqgħa generali, u li l-kumitat li kien qed jinnegozja l-ftehim dejjem zamm riserva f'dan is-sens u cjoe' *"li dak diskuss mal-kumpanija u miftiehem klawsola, klawsola kellu jkun approvat mil-laqgħa generali fejn il-membri kellhom jivvuttaw jaqblux jew le"*.

Illi fil-verita' fil-ftehim datat l-1 ta' Lulju 2002 ma tirrizulta l-ebda riserva f'dan is-sens rigward dak li jissejjah bhala *"draft collective agreement"* u għalhekk din il-versjoni ma hijjex attendibbli; mhux hekk biss izda mentri dan ix-xhud jghid li l-kumitat dejjem zamm din ir-riserva, l-istess membri tal-kumitat tac-CEU ddikjaraw li *"bhala kummitat qatt ma gejna nformati li gie ffirmit xi ftehim mal-kumpanija Dragonara dwar Ftehim Kollettiv"* (Dok. "MD/3" – fol. 133). Ovjament hawn jirrizulta li hemm kontradizzjoni f'dawk li huma l-allegazzjonijiet tal-Union konvenuta. Dan ukoll dejjem b'referenza għal dak il-Ftehim Kollettiv prospettat li hemm riferenza għalih fl-iskrittura ta' l-1 ta' Lulju 2002.

Illi l-istess Joseph Camilleri jghid ukoll fl-affidavit tiegħu datat 21 ta' Gunju 2006 li meta nzammet il-laqgħa generali tal-Union dwar il-*collective agreement* propost il-membri vvutaw il-kontra, u dan jikkontrasta ma' dak li qalu l-membri ta' l-istess Union li sostnew li huma qatt ma kellhom kopja tal-ftehim. F'dan il-kuntest jingħad li kemm John Grech bhala President tal-istess Union u l-istess Joseph Camilleri ddikjaraw li l-ftehim tal-1 ta' Lulju 2002 qatt ma ngab quddiem il-membri tal-Union f'laqgħa Generali. Dan kollu jkompli juri diversi nkonsistenzi fil-versjonijiet provduti mill-Union konvenuta li certament ma jagħtux sostenn għas-sottomissjonijiet u/jew versjonijiet tagħhom.

Illi din il-Qorti thoss li fil-verita' meta saret l-emenda fis-sena 1992 li bidlet il-htiega li kull ftehim kollettiv kellu jkun approvat b'maggoranza ta' 2/3 tal-membri prezenti, minhabba dak provdut fl-artikolu 5 tal-istatut tal-Union, ma baqax izjed la necessarju u lanqas mandatarju li sabiex jigi approvat ftehim kollettiv dan kellu *ad validitatem* jigi

sottomess ghall-kunsens tal-maggoranza tal-membri, u fil-fatt il-kliem tal-istess klawsola jindika biss li jistghu jsiru Konferenzi Generali Straordinarji qabel ma jigi ffirmat Ftehim Kollettiv sabiex dan jigi diskuss u approvat u mkien ma hemm provdut li l-istess dirigenti jew rapprezentanti tal-Union kellhom l-obbligu li jsejhu xi laqgħa; ladarba tali laqgħa ma sehhitx skond id-disposizzjonijiet tal-paragrafu V 3 (iii) ta' l-istatut, mela allura ma kien hemm ebda decizjoni x'tittiehed dwar il-ftehim kollettiv propost u msemmi fl-iskrittura tat-1 ta' Lulju 2002 sabiex dan jigi approvat. B'hekk allura l-firma tar-rapprezentanti tal-istess Union kellha tkun bizzejjed b'riferenza għall-propost ftehim kollettiv.

Illi għalhekk dan kollu jirreferi għall-prospettat ftehim kollettiv li hemm riferenza għalih fl-iskrittra tal-1 ta' Lulju 2002, izda l-kaz li din il-Qorti għandha quddiemha huwa proprjament dak tal-ftehim datat l-1 ta' Lulju 2002 u in partikolari dak stipulat fi klawsola 3 tal-istess skrittura, li kien limitat u ntenzjonat sabiex jipprovdi għall-arbitragg privat bejn il-partijiet f'kaz ta' disgwid industrijali li jinholq qabel ma jigi *in vigore* il-prospettat ftehim kollettiv gdid, u f'dan il-kaz din il-Qorti thoss li iktar u iktar tali ftehim tal-1 ta' Lulju 2002 skond l-istess statut tal-Union ma kienx suggett għall-approvazzjoni tal-membri u kien għalhekk li fil-verita' qatt ma kien propost lilhom.

Illi xorta wahda huwa pero' veljanti għall-partijiet firmatarji, iktar u iktar *in vista* ta' l-artikolu IX 3 li jawtorizzaw lill-President u lis-Segretarju Generali sabiex jiffirmaw kull ftehim inkluz ftehim kollettiv mal-Kumpanija, u għalhekk jidher li l-istess ftehim gie regolarment konkluz skond l-istess statut tal-Unjon firmatarja.

(c) Illi l-istess socjeta' attrici tghid ukoll li l-kontenut ta' dan il-ftehim jifforma l-lum l-artikolu 4 u l-Appendici A tal-abbozz tal-ftehim li kien negoziat mal-Union u approvat f'laqgħa Generali li saret f'Awissu 2002. Din tghid li jirrizulta minn Dok. "D" datat 12 ta' Awissu 2002 li huwa dokument iffirmit minn rapprezentanti tal-kumpanija u l-Unjon firmatarji li abbazi tiegħu saret riferenza għal xi punti li l-partijiet issottomew għall-arbitragg privat skond il-

ftehim tal-1 ta' Lulju 2002 u jinghad li fil-punti li kien hemm disgwid dwarhom u li l-partijiet issottomettew ghall-arbitragg ma kienx hemm l-artikolu 4 u l-Appendici A li proprju jikkoncernaw il-materja in kwistjoni ta' soluzzjoni dwar temm ta' tilwim, b'dan allura li s-socjeta' attrici tissottometti li dan jindika li tali kondizzjonijiet ta' soluzzjoni ta' tilwimiet giet accettata mill-istess Union u accettata mil-laqgha generali.

Illi dwar dan l-istess Unjon konvenuta ma qalet xejn, u din il-Qorti tirrileva li d-Dok. "D" datat 12 ta' Awissu 2002 huwa referenza li saret miz-zewg partijiet sabiex il-punti hemm indikati jigu riferuti ghall-arbitragg privat u dan proprju abbazi tal-ftehim tal-1 ta' Lulju 2002 fejn hemm provdut li f'kaz ta' tilwim il-partijiet qabblu li jirreferu l-kaz ghall-arbitragg privat – jidher ghalhekk li ma kien hemm ebda oggezzjoni ghall-mod kif kellhom jigu risolti tilwimiet industrijali l-ewwel permezz ta' konciljazzjoni jew arbitragg privat u b'hekk jidher li l-firmatarji taw eseguzzjoni ta' dak miftiehem bejniethom fl-iskrittura tal-1 ta' Lulju 2002 u dan anke ndependentement mill-ftehim kollettiv prospettat.

Illi fil-fatt jidher li sar l-arbitragg biss fuq il-punti sottomessi u dan gie deciz fil-15 ta' Dicembru 2002 u l-appell mill-Qorti tal-Appell giet deciza fit-12 ta' Dicembru 2007 u naturalment l-istess decizjoni kkonkludiet il-pendenzi bejn il-partijiet bil-mod allura provdut fil-ftehim datat 1 ta' Lulju 2002. Jinghad li fis-sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Appell deciza mill-Onorevoli Mhallel Philip Sciberras gie nnutat li *t-terms of remit* kienu maqbula bejn iz-zewg partijiet u fil-fatt inghad *"ma jirrizultax li quddiem l-Arbitri gew x'imkien sollevati mill-Union appellanti kwistjonijiet fuq l-irritwalita' tal-"joint terms of remit" ghall-fatt tad-deficenzi fis-sottoskrizzjoni tieghu (punt li lanqas biss tqajjem fl-appell proprju) jew ghaliex il-Ftehim Kollettiv kien suggett ghall-voting rights tal-haddiema rapprezentanti mill-Union appellanti u allura l-Arbitri ma setghux jaghtu "award on the implementation of the whole agreement" kif fit-terms of remit stipulat. Apparti li ma tqanqlux quddiem l-Arbitri, u apparti wkoll li kienu jesorbitaw mil-limiti tal-ftehim kompromissarju, kif gja gie rilevat mill-Qorti, f'decizjonijiet ohra taghha, ikun sovversjoni tad-dritt kieku kellha din il-*

Qorti tippermetti li tikkonsidrahom meta, kif inhu l-kaz, f'ebda parti tas-sentenza attakkata ma kien hemm imsemmi, u wisq inqas decizi, l-kwistjonijiet li issa qed jigu sollevati f'dan l-istadju inolterat...". B'hekk jidher li z-zewg Unions bir-remit li ghamlu assoggettaw ruhhom almenu ghall-istess ftehim datat l-1 ta' Lulju 2002.

(d) Is-socjeta' attrici sottomettiet li Emanuel Micallef, is-segretarju tal-Union konvenuta f'laqgha datata 5 ta' Jannar 2004 (Dok. "F") iddikjara li l-Union kienet ser tirrispetta kull ftehim li kien sar mill-Casino Employees' Union, u allura hija tenuta li tosserva l-ftehim li l-kumpanija ghamlet mal-Union l-ohra bl-iskrittura datata l-1 ta' Lulju 2002; dan iktar u iktar meta jirrizulta li tali ftehim kien ghal kollox validu u l-Unions sahsitra kienu gja agixxew a bazi tieghu kemm bir-riferenza ghall-arbitragg privat datata 12 ta' Awissu 2002 u wkoll fil-minuti tal-laqgha tal-5 ta' Jannar 2004, fejn jidher car li fejn l-istess Union ma qabltx ma xi parti tal-ftehim li kien hemm milhuq mal-Union ta' qabilha anke b'referenza ghall-ftehim kollettiv proprju dan mill-ewwel indikatu (fol. 25); min-naha l-ohra jirrizulta li fil-kuntest tal-ftehim mertu tal-kawza odjerna li jipprovdi ghall-konciljazzjoni provata jew arbitragg privat l-istess union ma qajmet l-ebda opposizzjoni anzi aderixxiet ruhha ghall-istess. Din il-Qorti fil-fatt thoss li dan gie debitament ippruvat.

(e) Illi in effetti jirrizulta wkoll li l-Union konvenuta kienet ilha taf b'dan il-ftehim tant li meta l-Casino Employers Union fis-sena 2002 harget direttiva li tmur kontra l-ismemmi ftehim tal-1 ta' Lulju 2002, l-Union konvenuta stess, wara li nghatat kopja ta' l-istess, irtirat l-istess direttiva b'decizjoni taghha datata 19 ta' Dicembru 2002 (Dok. "E"). Fil-fatt fl-istess ittra Joe Grima bhala Segretarju tal-Union konvenuta jghid lill-Union l-ohra li *"kellkhom tinformawna b'dak li kien miftiehem mal-management, li wara kollox jorbot lill-haddiema kollha....."*

Illi minkejja dak kontenut fl-istess ittra datata 19 ta' Dicembru 2002 fejn l-istess Union konvenuta ndikat li saret taf bil-ftehim li kien intlahaq mal-management tal-kumpanija, u minkejja l-minuta datata 5 ta' Jannar 2004,

fejn jidher li l-istess Union konvenuta *tramite* Emanuel Micallef oggezzjonat biss ghal dak li huwa il-prospettat ftehim kollettiv ghal dak indikat bhala “*pre ballot agreement*”, jirrizulta li wara li nqalghet kwistjoni ohra, b'ittra datata 3 ta' Marzu 2004, l-istess Emanuel Micallef jghid li ma kienx jaf li kien hemm ftehim bejn il-partjiet li jirreferu l-kwistjonijiet li jinqalghu ghall-arbitragg privat, u li l-Union konvenuta kienet qed tikkontendi li tali ftehim ma jorbothiex, u dan jinsab ikkonfermat b'ittra ohra datata 13 ta' Awissu 2004 (Dok. “H”).

Illi dwar dan l-Union konvenuta ma tghid xejn, izda din il-Qorti thoss li din il-posizzjoni ma hijjex tenibbli u dan peress li l-ftehim li sar bejn il-firmatarji datat l-1 ta' Lulju 2002 huwa vinkolanti kemm ghall-istess firmatarji u wkoll ghall-Union konvenuta, u dan kemm peress li l-istess ftehim jirrizulta li sar validament u skond l-istatut tal-istess Union firmatarja, u kif ukoll ghaliex l-istess Union konvenuta obbligat ruhha li tosserva kull ftehim validu li kienet dahlet ghalih il-Casino Employers Union, u dan mhux l-inqas bil-weghda datata 5 ta' Jannar 2004 kif hawn premess; dan apparti li skond il-ligi hija obbligata li tosserva kull ftehim tal-Union precedenti ghan-nom tal-membri taghha – peress li l-istess Union kif kienet hekk rapprezentata kienet qed tagixxi legalment ghan-nom tal-membri taghha, u dan kollox kif hawn ukoll spjegat. Ghalhekk it-talbiet attrici qed jigu milqugha.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-Union konvenuta, **tilqa' t-talbiet attrici** b'dan illi:-

1. Tiddikjara a skans ta' kull ekwivoku illi l-ftehim *de quo* huwa ftehim validu;
2. Tiddikjara illi l-konvenuti huma ghalhekk marbutin b'dan il-ftehim *a tenur* ta' l-obbligi li dahlu ghalihom fil-laqgha tal-5 ta' Jannar 2004; u
3. Tordna lill-konvenuti biex jottemporaw ruhhom mal-ftehim *de quo*.

Bl-ispejjez kontra l-Unjon konvenuta.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----